

„Политика” је у четвртак предвече разговарала са Борисом Тадићем председником Србије. Повод је посета Ангеле Меркел Београду, а теме интервјуа су однос Србије и Немачке, пут Србије у ЕУ, статус Косова, положај Срба на Косову. Интервју са председником Тадићем објавићемо данас и у недељу.

Зар не мислите да је Ангела Меркел говорила у име Европске уније?

Европска унија није донела свој став, имамо сталну комуникацију са свих 27 држава ЕУ. Али нема сумње да ће став Немачке утицати на те земље као и на мишљење Европске комисије када буде одлучивала да ли ће Србији дати статус кандидата.

Довољно је да једна земља, на пример Немачка, не да свој глас и Србија неће стећи статус кандидата?

Никада нисам рекао да ће Србија добити статус кандидата, рекао сам да је то циљ Србије, да његово остваривање зависи од тога колико ћемо ми урадити у остваривању реформи али и од ставова шефова држава ЕУ, нарочито најутицајнијих.

Сада је Србији за стицање статуса кандидата придодат још један услов, укидање такозваних паралелних институција на северу Косова, што је погрешан назив јер само оне и постоје на северу Косова.

Немачка каже укините те органе, ма како их звали, ако желите статус кандидата.

Србија каже да неће да их укине. И од политике и Косово и Европа добијамо резултат ни Косово, ни Европа?

Не мислим да је тако. Такав приступ био би дефетистички. Србија никада не треба да одустане од чланства у ЕУ, јер тај циљ проистиче из природних тежњи наших грађана и нашег народа да постану део европске политичке заједнице. Ми јесмо европска земља, европска култура, европски народ чак и пре него што постанемо чланица ЕУ. Процес промене стандарда у Србији треба да буде усаглашен са стандардима ЕУ, јер то је нама од користи, то се дешава и у земљама које нису чланице ЕУ попут Швајцарске или Норвешке.

Природно је право Србије и њених грађана да постану део ЕУ, али коначну одлуку доносе земље чланице уније. За ЕУ је од великог стратегијског значаја да Србија не буде изоловано острво. За Србију није добро да остане изоловано острво. Нити ја то желим као председник републике, нити то желе грађани Србије. Међутим, уколико се постави неприхватљив услов за добијање статуса кандидата ми морамо јасно да кажемо нашим европским партнерима и пријатељима да је такав захтев немогућ. Истовремено, никако не треба да одустанемо од чланства у ЕУ, јер ако они данас не уваже став Србије, могу то учинити сутра или прекосутра. Наша је обавеза да пружимо своју аргументацију и објашњавамо какве се опасности и ризици отварају ако не буде уважен став Србије.

До сада је било овако: ЕУ каже Србији да заврши сарадњу са трибуналом, па 11 година чека да она то заврши. Србија се некада труди да испуни услов, некада ленствује, а ЕУ стрпљиво чека. Да не буде и сада исти принцип: услов је дат чекаће све док га Србија не испуни?

Било је у прошлости успоравања, али Србија је сарадњу успешно окончала иако многи нису веровали да ће се то икад десити. С друге стране треба да пођемо од елементарних чињеница – свет није праведан. Ако очекујемо да ће се у наредних неколико година изменити та чињеница која постоји од када је света и века, били бисмо наивни.

Друго, унутар тог неправедног света ми морамо да се боримо за наше интересе, тако што их легитимизујемо. Наши интереси су били делегитимизовани деведесетих година и после 5. октобра 2000. године чини се огроман национални напор да се легитимизују

природни интереси српског народа где год он живи.

Треће, ми желимо најбоље односе са великим силама, нека неслагања не значе заостравање и њих ћемо решити заједнички. Ми морамо да придобијемо партнере који имају значајну улогу у глобалним процесима. Њима треба да покажемо зашто је за њих корисно да природни интереси Србије буду остварени. Поготово када ти интереси не угрожавају друге народе и када су они у корист стабилизације прилика на Балкану. И то је фундаментална разлика садашње политике Србије од оне из деведесетих година када су били угрожавани интереси других народа. Данашња Србија је градивни чинилац мира и стабилности у овом делу Европе, таква Србија је потребна Европи. Зато сам сигуран да ће неодустајање од легитимизације наших интереса и процес промена нашег друштва допринети да се измени атмосфера у Европској унији.

Наравно, неко ће рећи да је мала шанса да се то догоди. Па била је мала шанса да се Србија промени пре 5. октобра – па се променила, мала је шанса била да Србија остане на ногама после тзв. декларације о независности Косова – па је остала на ногама, мала шанса је била да пронађемо Младића па се то догодило, мала је шанса била да изградимо спектакуларне мостове, после свег оног разарања деведесетих, па смо их изградиле.

Коначно, не може се мењати стратешко опредељење земље сваких неколико година. Пут земље у будућност није лутање кроз садашњост него јасна усмереност према циљу. Ако је досезање тог циља отежано трага се за другим путевима до њега, ради се упорно на уклањању препрека, али циљ не може да се мења сваки час.

Не ради се ту о ригидности политике, већ је наше стратешко опредељење последица озбиљних анализа везаних за интересе грађана Србије. И зато када добијамо нови услов, не да би постали чланица ЕУ, него кандидат, мој је став, за који тражим подршку не само чланица владајуће коалиције већ свих политичких странака и грађана Србије, да ми настављамо процес европских интеграција, настављамо да се боримо за статус кандидата и датум за преговоре, што је овог тренутка доведено у питање, али настављамо да се боримо и за легитимизацију наших интереса и за суверено постојање нашег народа на Косову.

А на северу Косова наш народ неће опстати ако нема своје институције на северу Косова, јер без њих не би било сигурности, нити школа и болница за њих.

(Други део интервјуа са Борисом Тадићем објављујемо у недељу)

(Драган Бујошевић, Политика)